

ՀԵՏԱՔՐՔԻՐ Է ԻՄԱՆԱԼ

Արյունը մարդու օրգանիզմում կայարարում է շրջանառություն: Շրջանառության համակարգը կազմված է սրտից և արյունասարար անոթներից: Սիրտը արյան շրջանառության կենտրոնական օրգանն է, այն արյունը մղում է արյունասարար անոթներ և ապահովում նրա վերադարձը կրկին դեպի սիրտ: Արյունը մարդու փարբեր օրգաններին ու հյուսվածքներին մատակարարում է թթվածին, անոդանյութեր և ապահովում նյութափոխանակության արգասիքների հեռացումը:

Արյունասարար անոթները լինում են երեք տեսակ. **զարկերակներ, երակներ և մազանոթներ**: Զարկերակները այն անոթներն են, որոնցով արյունը դուրս է գալիս սրտից: Երակներն արյունը փանում են դեպի սիրտ: Մազանոթները բազմաքանակ անոթներ են: Արյան մեջ լուծված նյութերը և թթվածինը մազանոթների պատերով անցնում են քջիջների մեջ: Մազանոթներ կան համարյա բոլոր օրգաններում, բացառությամբ վերնամաշկի, եղունգների, աչքի ռապյակի, եղջերաթաղանթի և արամի էմալի: Մարդու արյունասարար անոթների ընդհանուր երկարությունը հասնում է մոտ 100 հազար կիլոմետրի:

Արյունն օրգանիզմում հանգիստ վիճակում բաշխվում է հետևյալ կերպ. ընդհանուր ծավալի մեկ քառորդը գրնվում է մկաններում, մեկ քառորդը երիկամներում, 15 րոկոսը՝ աղիների պատերի անոթներում, 10 րոկոսը՝ լյարդում, 8 րոկոսը՝ ողեղում, 4 րոկոսը՝ սրտի պասկածն անոթներում, 13 րոկոսը՝ թոքերի ու մնացած օրգանների անոթներում:

Մարդու սիրտը ողջ կյանքի ընթացքում փոխողրում է 182 միլիոն լիպր արյուն, բաբախում միջինում 3,3 րոկոսիլիոն անագամ:

Մարդու սիրտն առաջացնում է այնպիսի ճնշում, որն ոնակ է արյունը վեր մղել բառահարկ շենքի բարձրության չափ: